

Innst. S. nr. 77

(2005-2006)

Innstilling til Stortinget fra utenrikskomiteen

St.prp. nr. 27 (2005-2006)

Innstilling fra utenrikskomiteen om samtykke til godkjenning av endringer av 20. mai 2004 i Den internasjonale konvensjon om sikkerhet for menneskeliv til sjøs av 1. november 1974 og Den internasjonale konvensjon om ettersøkning og redning til sjøs av 27. april 1979

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Norge er tilsluttet Den internasjonale konvensjon om sikkerhet for menneskeliv til sjøs av 1. november 1974, med endringer (SOLAS 1974) og Den internasjonale konvensjon om ettersøkning og redning til sjøs av 27. april 1979, med endringer (SAR 1979).

SOLAS-konvensjonen ble ratifisert av Norge 17. februar 1977 og gjelder skip i internasjonal fart. Konvensjonen inneholder i hovedsak krav til skipets konstruksjon, utstyr og drift av skipet. SOLAS-konvensjonen har pr. 31. august 2005 155 kontraherende parter.

SAR-konvensjonen ble ratifisert av Norge 9. desember 1981 og retter seg i hovedsak mot myndighetene og redningstjenesten. SAR-konvensjonen har bestemmelser om organisering av redningstjenesten til sjøs, krav om samarbeid mellom kontraherende stater samt operasjonelle prosedyrer og prosedyrer for skipsrapportering. SAR-konvensjonen har pr. 31. august 2005 84 kontraherende parter.

FNs sjøfartsorganisasjons (IMO - International Maritime Organization) sjøsikkerhetskomité 78. sesjon (MSC 78) vedtok 20. mai 2004 endringer i ovennevnte konvensjoner vedrørende plikten til å yte assistanse til personer i havsnød, samt myndighetenes plikt til å sørge for at de reddede personer blir brakt til et sikkert sted. Vedtaket av 20. mai 2004 innebærer at endringsreglene med virkning fra 1. juli 2006 vil inngå i hhv. SOLAS- og SAR-konvensjonen.

En part vil bli bundet av endringene i SOLAS-konvensjonen og SAR-konvensjonen med mindre vedkommende part meddeler IMO at de protesterer mot endringene innen 1. januar 2006. For SOLAS-konvensjonen er det en forutsetning for innlemmelse av de nye reglene at 1/3 av de kontraherende parter ikke protesterer mot endringene, eller parter med tonnasje som utgjør minst 50 pst. av verdensflåten, ikke protesterer mot endringene. For SAR-konvensjonen er det en forutsetning for innlemmelse av de nye reglene at 1/3 av de kontraherende parter ikke protesterer mot endringene. Det antas som lite sannsynlig at det vil innkomme mange protester.

Da norsk tilslutning til endringene av 20. mai 2004 i SOLAS-konvensjonen og SAR-konvensjonen nødvendigjgjør lovendring, er Stortingets samtykke til godkjenning av endringene nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 annet ledd.

Endringen i SOLAS- og SAR-konvensjonene, samt Sjøsikkerhetskomiteens resolusjoner MSC.153(78) og MSC.155(78) i engelsk originaltekst med oversettelse til norsk, følger som trykte vedlegg til proposisjonen.

Bakgrunnen for endringene er hendelsen i august 2001 da det norske skipet MS "Tampa" reddet over 400 flyktninger i havsnød utenfor Christmas Island, og Australia nektet skipet å sette de nødstedte i land. Hendelsen viste at de internasjonale reglene på området var mangelfulle.

Formålet med de nye reglene er å forhindre hendelser som "Tampa"-saken i fremtiden, hvor de reddede personer ikke fikk tilgang til et annet trygt sted innen rimelig tid. Dette medførte også at skipet ble svært forsinket i forhold til sin planlagte reise.

De nye reglene retter seg først og fremst mot myndighetenes plikt i slike saker slik at det nå stilles krav til ansvarlige myndigheter om å bidra til en løsning når det gjelder hvor de reddede personer skal kunne avleveres. I tillegg er skipsførerens plikter blitt nærmere presisert og noe utvidet. Det stilles nå krav om å behandle de reddede personer med verdighet og

omsorg, samt at plikten til å yte assistanse til personer i havsnød også er utvidet til å omfatte personer som har strandet på f.eks. en øde øy. De vedtatte endringene innebærer ingen kritikk av MS "Tampas" kaptein, som tvert imot gjennom sin handlemåte fremsto som et eksempel til etterfølgelse.

Norge hadde ønsket et klarere og mer forpliktende regime som ga skipsførere utvidede rettigheter til selv å bestemme hvor de reddede personer skal settes i land, men enighet om dette var ikke mulig å oppnå i IMO. Endringsreglene er derfor et kompromiss som Norge stemte for å vedta.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Olav Akselsen, Vidar Bjørnstad, Marit Nybakk, Hill-Marta Solberg og Anette Trettebergstuen, fra Fremskrittspartiet, Morten Høglund, Siv Jensen og Øyvind Vaksdal, fra Høyre, Erna Solberg og Finn Martin Vallernes, fra Sosialistisk Venstreparti, Ågot Valle, fra Kristelig Folkeparti, Jon Lilletun, fra Senterpartiet, Alf Ivar Samuelsen, og fra Venstre, Astrid Bekkenes, samtykker i godkjenning av endringer i Den internasjonale konvensjon om sikkerhet for menneskeliv til sjøs og Den internasjonale konvensjon om ettersøkning og redning til sjøs.

Komiteen merker seg at formålet med endringene er å forhindre hendelser som "Tampa"-saken i fremtiden, hvor de reddede personer ikke fikk tilgang til et annet trygt sted innen rimelig tid.

Komiteen merker seg at regelendringene er et kompromiss, der Norge i utgangspunktet hadde ønsket klarere regler som ga skipsførere utvidede rettigheter til selv å bestemme hvor de reddede personer skal settes i land, men at enighet om dette ikke var mulig å oppnå i IMO.

Komiteen vil allikevel understreke den viktige endringen om krav til ansvarlige myndigheter om å bidra til en løsning når det gjelder hvor de reddede personer skal kunne avleveres, og hvor den stat som er ansvarlig for søk og redning i den region slik hjelp ytes, skal ha det primære ansvar for å sikre at et slikt samarbeid skjer.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget samtykker til godkjenning av endringer av 20. mai 2004 i Den internasjonale konvensjon om sikkerhet for menneskeliv til sjøs av 1. november 1974 og Den internasjonale konvensjon om ettersøkning og redning til sjøs av 27. april 1979.

Oslo, i utenrikskomiteen, den 18. januar 2006

Olav Akselsen
leder

Vidar Bjørnstad
ordfører